

ROP-kasvattaja kennel Falamandus, Tanja Hakamo

Rodun voittajaksi kruunattiin narttu, ja tuore Suomen muotovalio -uros nousi VSP-korokkeelle.

Nenäliinoja tarvittiin loppukisoissakin: BIS-kasvattajana palkittiin *Tanja Hakamon* Falamandus-ryhmä ja BIS-jälkeläisluokan esitti **Kans, Fin, S, N, DK, Est, Ltu Mva Falamandus Elle Sans Egale** lapsineen. BIS-pariksi kiisivät *Tarja Salon* pennut, **Fabulous Teddy's Daniela My Love** ja **Daniel Wanderer**.

Hilpeissä tunnelmissa oteltiin vielä rotujen väliset Best in Show -kisat. Pentujen kärkeen kirivät **Fabulous Teddy's -sisarukset**, veteraaneissa **Shabash Sheila** nousi hopealle, samoin **Lili-Jan Cosima Chili** junioreissa. Molempien rotujen ROP ja VSP -mittelössä tibbeuros "Finn" oli BIS-3. Sen sijaan "Brita" näytti, mistä pienet tibbetytöt on tehty: se kuuli BIS-1:ksi. Snif, aika unohtumaton päivä!

Esitämme lämpimät kiitokset näyttelyyn osallistuneille, järjestelyissä ja siivouksessa auttaneille, tuomarille ja sponsoreille. Yhteistyöllä saimme kaiken onnistumaan!

TEKSTI LAURA LEHDISTÖ
KUVAT SHIH TZU RY

Lisää kuvia erikoisnäyttelyyn osallistuneista tiibetinterriereistä löydät yhdistyksen kotisivuilta, www.tiibetinterrierit.com >> tulokset. Muutaman koiran kohdalta puuttuu vielä kuva. Jos Sinulta sellainen löytyy, lähettäisitkö toimitukseen, jussila@netikka.fi?

Tiibetinterrieri PAUL STANTONIN silmin

Ruotsista matkannut pitkän linjan koirakasvattaja, handleri ja tuomari Paul Stanton (kennel Tintavon) luennoi erikoisnäyttelyn aattona Helsingissä lempiabeestamme tiibetinterrieristä. Yli 30 rodun harrastajaa kokoontui kuulemaan Stantonin ajatuksia rodusta. Tilaisuus oli samalla tulevien tuomareiden erikoiskoulutus.

● Paul Stanton aloitti uransa kennelpoikana Englannissa shetlanninlammaskoirien parissa. 1960-luvulla hän tutustui tiibetiläisiin rotuihin ja hurmaantui näiden älykkästä katseesta.

Paul sanoo olevansa etuoikeutettu: hän on tavannut rodun Eurooppaan tuoneet harrastajat ja saanut seurata läheltä tiibetinterrierin kehityksen nykypäivään.

Luennollaan Paul näytti kuvia alkuaikojen tibbeistä ja totesi, ettei rotu juuri ole muuttunut.

Esimerkkikoira CH Shabash Shimon on rotumääritelmän mukaisesti neliömäinen tibbe.

Kuvista saattoi todeta, että pestyinä ja harjattuina koirat olisivat voineet menestyä näyttelyissä nytkin.

Näyttelykävijöille on tullut tutuksi, miten tiibetinterrierikehässä koiria harjataan tiuhaan tahtiin. Tibbeä ei tuoda kehään takkuisena eikä likaisena. Paul kertoi olleensa turkinlaiton pioneereja: Hän ensimmäisenä alkoi pestä ja har-

Yli 30 tibbebarrastajaa kokoontui kuuntelemaan Paul Stantonin luentoa Helsingin Malmille 15.9.07.

jata tibbet kehiin, ja rohkaisi muita tekemään samoin. Stanton mainitsi, miten hänen turkinhoito-oppinsa kulkeutuivat Suomeen Tuula Plathanin välityksellä.

Luennolla puhuttiin myös alkuperäisten tiibetilaisten turkeista. Stanton näytti kuvia Tiibetissä elävistä koirista: niillä oli nyöriintynyt turkki kuin unkarilaisella pumilla. "Ajattelen mielelläni, että kaikki muut rodut ovat kehittyneet hienosta rodustamme", Paul leikkitteli. Tiibetin nykytibbejen turkit ovat nyörien sijaan huopaantuneita, ja ajallaan laatat putoavat itsestään pois.

Lyhyesti pohdittiin myös Tiibetistä tuotujen koirien vaikutusta kasvatukseen ja länsimaiseen kantaan. Paul korosti, että alkuperäistuonneilla voidaan saada aikaan hyvää, mutta niitä ei tulisi käyttää jalostukseen vain, koska ne ovat Tiibetistä. Koirista pitäisi valita käyttöön ne yksilöt, jotka täyttävät tiibetinterrierin rotumääritelmän, ja joilla on mahdollisimman vähän puutteita.

Millainen tiibetinterrierin sitten pitäisi olla? Paul Stanton vertasi omaa tulkintaansa englantilaiseen rotumääritelmään, ja käytti mallinaan yhdeksänvuotiasta tibbeurosta.

Rotumääritelmän mukaan tiibetinterrierin säkäkorkeus on 35,6-40,6 cm, Paulin mielestä liian moni kiinnittää huomiota vain ylärajaan. Hän muistutti, että ihannekoko on 38-39 cm,

"Hampaat ovat isot, kaarevassa rivistöissä, ja purenta saksii- tai käännetty saksipurenta. Vahva alalenuka on tärkeä ominaisuus."

mutta jopa 35-senttinen uroskin on sallittu. Silti pientä urosta helposti rangaistaan koostaan. Stanton näki isompina ongelmana liian kookkaat tiibetinterrierit, joilla usein esimerkiksi rodulle tyypillinen ketteryys kärsii. Koko on kuitenkin vain yksi piirre, myös muut ominaisuudet on punnittava tarkoin.

Kirsun tulee olla suuri ja sierainten laajat, silmien tummat ja mantelinmuotoiset. “Ei suuret ja pyöreät, kuten rotumääritelmään on aikoinaan virheellisesti kirjattu”, Paul huomautti.

Hampaat ovat isot, kaarevassa rivistössä, ja purenta saksii- tai käännetty saksipurenta. “Vahva alaleuka on tärkeä ominaisuus. Hammaspuutokset eivät ole tibben pahimpia virheitä, kunhan leuat ovat vahvat.”

Pään tulee olla mittasuhteiltaan 50-50, eli sama mitta kirsusta otsapenkereeseen ja otsapenkereestä kallon takaosaan. Mutta missä otsapenger tarkalleen sijaitsee? Osan mielestä silmien välissä, toisten mukaan kulmien päällä. Paul oli huolissaan erilaisista mittaustavoista, samoin otsapengerin heikentymisestä. “Kun otsapenger on matala tai loiva, tibben ilme häviää.”

Paulin tulkinnan mukaan tibben kuonon tulee olla lihaisa, kallon leveähkö ja korvien ilmeikkäät osoittaen selkeästi erilaisia mielialoja.

Paul on havainnut trendin, jossa tiibetinterriereiden olkavarsi ja lavat alkavat olla aivan liian pystyjä. Hän kuitenkin totesi, että vastoin yleisiä luuloja hyvät etuliikkeet eivät ole täysin riippuvaiset olkavarren ja lavan asennosta, vaan ilmeisesti liikkeiden kannalta merkittävämpää on lapojen kiinnittyminen selkään.

“Tiibetinterrierin kaula ei saa olla liioitellun pitkä. Ylälinjan täytyy olla hyvä, ja selän pitää olla vahva”, Paul jatkoi. Rintakehä ulottuu syvyysuunnassa kyynärpäähän asti. Pituussuunnassa rintakehän on oltava pitkä, jotta elintärkeät sisä-

“Kirsun tulee olla iso, ja sierainten laajat.”

limet olisivat hyvässä suojassa: tilava rintakehä on sisäelimiä kypärä.

Lantio on hiukan laskeva, mutta ei liian jyrkkä, jotta hännänkiinnitys ei laske. “Häntä ei saa olla siansaparomainen tiukka kiekura, vaan vähän kohollaan oleva kahvikupin otin.”

Takajaloissa luiden pituussuhteet tekevät tiibetinterrieristä erityisen: reisiluu on lyhyempi kuin sääriluu, ja kinner on matala. Tassujen pitää olla isot. Liikkeissä pitää olla ulottuvuutta, eli etujalka ojentuu kunnolla eteen, kun takajalka potkaisee taakse.

Paulin mukaan tiibetinterrieri ei ole aggressiivinen koira. Siitä löytyy virtaa, ja se haluaa käyttää aivojaan. “Varautunut luonne voi näkyä näyttelypöydällä hännän laskuna, kun vieras tutkii koira. Hännän pitää kuitenkin nousta selän päälle viimeistään liikkeelle lähtiessä. Liikkeessä pitää ilmetä koiran iloinen luonne.”

Paul totesi, että karvanlaadun määrittäminen on usein vaikeaa. Sanotaan, että tiibetinterrierin karvan tulee olla kuin ihmisen hius, mutta hiuksiakin on erilaatuisia, joten se ei ole tarkka kuvaus. Oikean laadun tunnistaa sormin tunnustelemalla, ja kuuntelemalla: turkin tulee olla hiukan rahiseva.

Turkki ei myöskään saa olla liian pitkä. Vatsalinjan alta pitää näkyä päivänvalo, joten suunnilleen koiran polveen ulottuva karva on riittävä. Iän myötä turkinlaatu muuttuu. "Tästä riippumatta turkinlaadun voi parhaiten todeta tunnustele-

malla häntää. Siellä karva säilyy parhaana pisimpään."

Kolmetuntinen luento oli viihdyttävä ja vierähti nopeasti. Kysymyksiä jäi esittämättä, pohdintoja olisi voinut jatkaa loputtomiin. Tuokio antoi ajateltavaa: millainen on minun tulkintani rotumääritelmästä - ja miten hyvin se osuu yhteen Paul Stantonin ajatusten kanssa?

*TEKSTI JOHANNA JUSSILA
KUVAT LAURA LEHDISTÖ*